

Illes Balears

- història -

Illes Balears - història

- La cultura dels talaiots
- Les civilitzacions antigues
- El període islàmic
- Corona d'Aragó i Regne de Mallorca
- Guerra de Successió Espanyola
- Menorca sota domini britànic
- Estatut d'Autonomia

La cultura dels talaiots

- **Talaiots** – construccions de pedres
 - - l'Edat bronze i l'Edat de ferro
 - - estructures defensives, càrrega simbòlica... ?
- **Mallorca** (Son Fornés)
- **Menorca** (més, més diversos i més grans)
- → cultura talaòtica
- (societat, arquitectura, ceràmica, indústria)

La cultura dels talaiots

- tres tipus generals: **taula**, **talaiot** i **naveta**

Les civilitzacions antigues

→ grecs

- el nom de les Illes Balears del grec

• → fenicis

- l'illa d'Eivissa

• → cartaginesos

• → romans

• → vàndals

• → domini bizantí

El període islàmic (707-1229)

- segles VIII i IX diversos atacs musulmans a les Illes Balears
- 705 **Mussa ibn Nussayr** va conquerir els territoris del nord d'Àfrica occidental als bizantins
- els musulmans van començar les incursions contra les Balears
- **Abd-Al-lah ibn Mussa ibn Nussayr**, expedició als territoris imperials insulars de Sicília, Sardenya i les Illes Balears
- 848, l'altra expedició de càstig enviada per **Abd al-Rahmān II** per poder sotmetre els illencs

El període islàmic (707-1229)

L'Imperi Bizantí abans de l'any 705

El període islàmic (707-1229)

Mussa ibn Nussayr

Abd al-Rahmān II

El període islàmic (707-1229)

- 902 les illes s'incorporaren de forma definitiva a la dinastia musulmana dels Omeies
- 1076 la Taifa de Mallorca
- 1116 els Almoràvits van desembarcar a Mallorca i les Balears van entrar al domini del seu Imperi
- 1203 els Almohades van conquerir la Taifa de Mallorca, continua sota el seu domini fins a la incorporació a la Corona d'Aragó

Corona d'Aragó i Regne de Mallorca

Jaume I el Conqueridor

- 1229 - va **conquistar la Illa de Mallorca**
- 1235 -va **conquistar també la Illa d'Eivissa**
- repoblació de les illes → **llengua catalana**

Corona d'Aragó i Regne de Mallorca

- 1276 va morir el Jaume I
- el Regne d'Aragó es va dividir
- entre els fills del Jaume I:
- Pere el Gran i **Jaume II de Mallorca**
- el **Regne de Mallorca** (1276 – 1349)
- 1295 **Menorca** es va incorporar al Regne de Mallorca
- 1349 es va incorporar a Corona d'Aragó

La Guerra de Successió Espanyola

- La Guerra de Successió Espanyola (1701–1713/1715) entre l'arxiduc **Carles d'Àustria (Carles III)** i **Felip de Borbó (Felip V)**
- 1701-1706, en el Regne de Mallorca un primer moment de domini borbònic
- segona etapa d'identificació dels regnes de la Corona d'Aragó

La Guerra de Successió Espanyola

**Mallorca sota el poder
borbònic**

- 1701 la proclamació del
nou rei Felip V

La Guerra de Successió Espanyola

La flota de Leake davant la Ciutat de Mallorca

- 1706 l'esquadra anglo-holandesa dirigida per l'almirall **John Leake**, es va instal·lar a la badia de Ciutat i en va demanar el lliurament
- el virrei, **Baltasar Cristobal de Híjar** va rebutjar les pretensions de Leake
- la defensa mitjançant la guarnició francesa

La Guerra de Successió Espanyola

Mallorca austriacista

- el virrei del Regne fins al novembre de 1709 **el comte de Savellà**, vengut amb els documents que l'acreditaven com a plenipotenciari a l'illa
- alguns nobles s'exiliaren
- la jura solemne del comte de Savellà, en nom de Carles III, dels furs i privilegis del regne

La conspiració filipista de 1711

- Un grup de botiflers, encapçalat **per Joan Sureda**, intenten sense èxit derrocar les autoritats austriacistes

La Guerra de Successió Espanyola

Les Illes Balears, el darrer reducte contra francesos i espanyols

- A partir de l'any 1714 sols restava el Regne de Mallorca
- sota la direcció de **Josep Antoni de Rubí** i de **Boixadors**

Arriba l'estol borbònic comandat pel cavaller d'Asfeld

- L'estol filipista a Mallorca dirigit per **François Bidal d'Asfeld**

Conseqüències del sotrac bèl·lic

- Mallorca a punt d'entrar en un règim absolutista centralitzat

Menorca sota domini britànic

- 1713 **Tractat d'Utrecht**: Menorca sota la Gran Bretanya
- l'interés britànic estratègic militar
- Maó - la nova capital
- conservació de les **institucions i lleis** mallorquines
- el **català** – la llengua oficial i d'ús públic
- període de la literatura menorquí

Menorca sota domini britànic

- **Richard Kane** -primer governador britànic (1712-1736)

- el “**camí d'en Kane**”

- - construcció de la carretera entre
Maó i Ciutadella

- flota britànica – es va acabar el problema de pirates

Menorca sota domini britànic

- 1802 **Tractat d'Amiens**: Menorca sota del Regne Espanyol
- va perdre les institucions d'autogovern
- el **català** va deixar de ser la llengua oficial

Estatut d'autonomia

- 1983 Estatut d'Autonomia de les Illes Balears
- la doble oficialitat del català, llengua pròpia de les illes, i del castellà, llengua oficial de l'Estat
- es van recuperar les institucions pròpies: els tres Consells o governs insulars, el Parlament i el Govern de les Illes Balears
- moviments importants a les Illes: l'ecologisme, el feminisme i el pacifisme, el desenvolupament turístic de les Illes i l'evolució econòmica
- la incorporació a la Unió Europea i la creació de la Universitat de les Illes Balears

Fonts

ARDAGH, John. *Španělsko*. Vyd. 4. Přeložil Marie JUNGMANNOVÁ. Praha: Ikar, 2013. Společník cestovatele. ISBN 978-80-249-1998-0.

CHALUPA, Jiří. *Dějiny Španělska*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2017. Dějiny států. ISBN 978-80-7422-525-3.

<http://www.encyclopedia.cat/EC-GEC-0007005.xml>

https://ca.wikipedia.org/wiki/Història_de_les_Illes_Balears

https://ca.wikipedia.org/wiki/Illes_Balears

<https://ca.wikipedia.org/wiki/Talaiot>

https://ca.wikipedia.org/wiki/Hist%C3%B2ria_de_les_Illes_Balears

poznámky ze semináře Dějiny Katalánska (Jiří Pešek)